DAILY
ارادہ
د افغان نشراتی مرکز ملي خپلواکه ورځپانه

سال پنجم شماره ۱۷۸
شماره مسلسل ۸۰۴
یکشنبه ۲ اسد ۱۳۸۴ هـ ش
۱۷ جمادی الثانی ۱۴۲۶ هـ ق
24 July, 2005

سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ ش

PROPERTY OF ACKU

یک افغان در میان قربانیان انفجارهای لندن

با تایید خبر کشته شدن یک افغان در بمب گذاری های

لندن، روزنامه ایندیپندنت چاپ بریتانیا، در یکی از شماره های اخیر خود، مقاله ای را به این موضوع اختصاص داده است.

این روزنامه زیر عنوان درشت "آخرین قربانی". در باره عتیق الله شریفی پناهنده افغان مقیم لندن نوشته است که در انفجار کینگز کراس کشته شد.

ایندیپندنت می نویسد عتیق شریفی که والدینش توسط طالبان در افغانستان کشته شدند. تنها مرد خانواده بود که از مرگ فرار کرد و به بریتانیا پناه آورد.

اما به نوشته این روزنامه. عتیق شریفی مسلمان جوان. سه سال پس از این که از رژیم "ظالم" طالبان فرار کرد و در حال بازسازی زندگی اش در شهر منتخب خود بود. در یک انفجار انتحاری که به نام دین او صورت گرفت. کشته شد.

آقای شریفی که بیست و چهار ساله بود. در منطقه هاونزلو در غرب لندن زندگی می کرد.

ص۴

پنج تن قربانی منازعات قومی

جان محمد خان، والی ولایت ارزگان میگوید که در ولسوالی گجران ولایت ارزگان، مردم هزاره در بدل یازده تن از افراد به قتل رسیدهٔ توسط طالبان پنج تن را به قتل رسانیده اند.

جان محمد خان محمدی، به آژانس خبری پژواک گفته است که طالبان چند روز قبل در ولسوالی مذکور ۱۱ تن از افراد مربوط قوم هزاره را به قتل رسانیده بودند.

وی افزود: «باشنده گان قریهٔ مروهٔ گجران قوم هزاره، بتاریخ ۲۹ سرطان در منطقهٔ مذکور بالای پشتون های مقیم حمله نموده و پنج تن از آنها را به قتل رسانیدند.»

به گفتهٔ وی، قوم هزاره به سبب سوء تفاهم، دست به حملهٔ مذکور زده بودند که بزرگان قومی هر دو قوم، با یکدیگر نشسته و این مشکل را حل نمودند.

وی گفت که اکنون وضع منطقه آرام است.

په لغمان کې دوه وسله وال طالبان ونیول شول

دلغمان ولایت دملي امنیت ځواکونو په علینګار ولسوالي کې ددوو وسله والو طالبانو دنیولو خبر ورکړی دی.

دلغمان دملي امنیت رییس جهان شاه پژواک خبري اژانس ته ویلي چې دوی ته راپور رسیدلی و چې وسله والو طالبانو یې له دوو کلاشنکوفو سره ونیول.

دملي امنیت رییس دنیول شویو طالبانو په اړه دنورو معلوماتو له ورکولو څخه ډډه وکړه ولسوالي کوټاخیلو سیمې ته راغلي دي.

دده په وینا چې ددوی ځواکونو عملیات وکړل او دوه طالبان یې له دوو کلاشنکوفو سره ونیول.

دملي امنیت رییس دنیول شویو طالبانو په اړه دنورو معلوماتو له ورکولو څخه ډډه وکړه والکسان دعلینګار وکړه.

د ناومښ ولسوال ووژل شو

د هلمند ولایت د ناومښ ولسوال ګل محمد او د هغه یو ملګری د هلمند او ارزګان ولایتونو تر منځ د نامعلومو وسله والو کسانو له خوا په یوه برید کې ووژل شول.

د هلمند د والي ویاند حاجي محمد ولي ویلي چې دغه کسان هغه مهال په یوه کمین کې ووژل شول چې د هلمند د ناومښ ولسوالي نه د ارزګان ولایت د ګوجران ولسوالي په لور په خپل شخصي موټر کې روان وو.

نومورې زیاته کړه چې د ګل محمد مړی یې د هغه کور ته رسولی او د پښې په اړه جدي پلټنې روانې دي.

که څه هم د هلمند د والي ویاند تر اوسه د دغو خلکو د وژلو په په چا نه ده اچولې خو د طالبانو ویاند مفتي عبدالطیف حکیمي له پژواک خبري اژانس سره دیوي مرکې په ترڅ د دغې پېښې مسوولیت په غاړه اخیستي دي.

بیل کلنتن
خواستار تعقیب جدی تر بن لادن شد

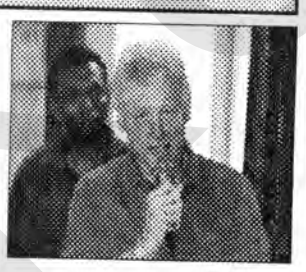

بیل کلنتن، رئیس جمهور سابق امریکا، خواستار اختصاص منابع بین المللی بیشتر برای یافتن اسامه بن لادن، رهبر شبکه القاعده شده است. ص۴

سرمقاله

افغانستان عملکرد های مشخص برتانیه را انتظار میبرد!

اعلامیه مشترک افغانستان و برتانیه در زمانی صورت میگیرد که لندن برای نخستین بار مورد حملات تروریستی قرار میگیرد. این اعلامیه بعد از اعلامیه برسمیت شناختن استرداد استقلال افغانستان مهمترین سندیست که تاکنون بین دولتین منعقد میگردد.

با آنکه لندن بعد از حملات یازدهم سپتامبر متحد نزدیک واشنگتن بوده مگر با آنهم تا این زمان نخواسته بود که علیه این اپیدمی جهانی به گونه مستقیم واکنش نشان دهد.

حقیقت مسأله اینست که نطفه های بنیاد گرایی و افراط گرایی وتروریزم بنحوی معلول ستراتیژیهای چند دهه پیش کشور های بزرگ غربی بخصوص ان کشور هایست که در سیاستهای منطقه یی دستی دراز تر داشته اند، حتی این معلول را در سرشت سیاستهایی میتوان سراغ کرد که بنیاد یافتن کشور پاکستان از آن شکل گیری نموده است.

بدینگونه سیاست تقویه بنیاد های افراطی که مایه های تروریزم را در بطن خویش پرورش داد، در دهه هشتاد میلادی با تجاوز روسها به افغانستان شدت بیشتری کسب کرد. ص۴

سومین مرحله ملکی سازی اطفال مسلح آغاز شد

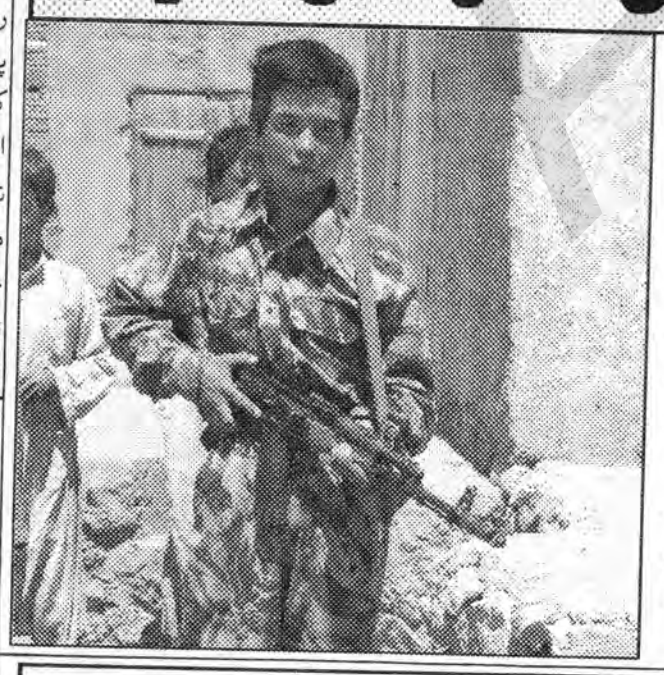

سومین مرحله عمده ملکی سازی اطفال سرباز، در هفته گذشته درمناطق غرب کشور آغاز گردیده است، در این برنامه ۳۵۰۰ طفل خلع سلاح خواهند شد.

این مطلب را ادوارد کاروردین (Edward Carwardine) آمر اطلاعات و رسانه های گروهی صندوق ملل متحد برای اطفال (یونسف) در کابل اظهار داشت.

این برنامه از ماه دلو ۱۳۸۲ آغاز شده و تا فعلا برای بیشتر از چهار هزار طفل سرباز کمک کرده است.

موصوف گفت: «کمیته محلی ملکی سازی و ادغام متشکل از ریش سفیدان محل و سازمان های غیر دولتی محلی دراین هفته روی تشخیص و ارزیابی ۵۰۰ طفل مستحق درولایت هرات کار را آغاز کردند.»

ص۴

ائتلافي ځواکونو په زابل کې
یومخالف وژلی دی

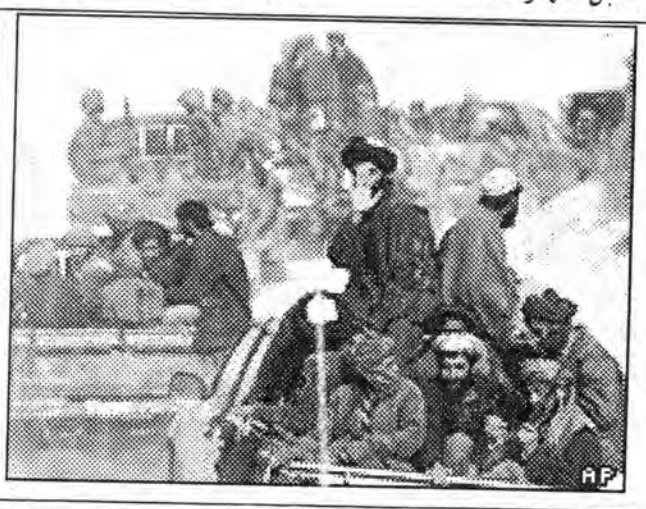

ائتلافي ځواکونه وایي چې زابل ولایت کې یې په یوه برید کې دمخالفو جنګیالیو یو تن وژلی اوبل یې ټپي کړی دی.

په هغو خبري پاڼو کې چې په کابل کې ددغو ځواکونو له لوري خپرې شوي راغلي چې دغه برید تېره ورځ دزابل ولایت د مرکز کلات ښار جنوب لویدیځ لور ته ترسره شوی دی. ۴مخ

دپنجوایي د محکمې قاضي ووژل شو

دکندهار دپنجوایی ولسوالی دمحکمې قاضی مولوی نعمت الله چې دتیرو دوو اونیو را په دیخوا د پنجوایی دولسوالی دمحکمې دقاضي په توګه دنده ترسره کوله سرحدی وویل مولوی نعمت الله چې دتیرو دوو اونیو را په دیخوا د پنجوایی دولسوالی دمحکمې دقاضي په توګه دنده ترسره کوله

۴مخ

متهمین در "پروژه عدالت" یکدیگر را متهم میسازند

مردم و نهاد های حقوق بشر در افغانستان مجازات مجرمین جنگی را می خواهند، دولت این جرایم را به مقطع زمانی مربوط میداند و مجرمین جنگی هم اتهام را یکی بالای دیگری می اندازد.

پروژه عدالت برای افغانستان یک پروژه تحقیقاتی و شاخه از حقوق بشر جهانی است، که بتاریخ ۲۲ سرطان گزارش ۱۲۸ صفحه یی رادرمورد جرایم جنگی درافغانستان نشر نموده است.

این پروژه که یک سازمان دفاعی تحقیقاتی میباشد در اواخر سال ۱۳۸۰ تاسیس گردیده و هدف آن تهیه مدارک جدی در مورد جرایم جنگی و جرایم علیه بشریت میباشد که توسط افراد احزاب مختلف در جنگ های افغانستان از سال ۱۳۵۷ الی ۱۳۸۰ صورت گرفته است. ص۴

نګرانی ازوضعیت حقوق بشر در بامیان

دفتر ساحوی کمیسیون مستقل حقوق بشر در ولایت بامیان، از موارد نقض حقوق بشر توسط ارگانهای امنیتی و نظامی انولایت اظهار نګرانی نموده است.

این نګرانی در ورکشاپ پنج روزه آموزشی که برای سربازان و افسران مراکز امنیتی ونظامی د ولایت بامیان دایرشده بود ابراز گردید.

محمد موسی سلطانی رئیس دفتر ساحوی کمیسیون مستقل حقوق بشر دربامیان اظهارداشت: «بیشتر ارگان های دولت هستند. می توانند حقوق بشر رانقض نمایند.»

ص۴

انتظارات مردم و احزاب از پارلمان آینده

تادو ماه دیگر مردم برای تعیین نمایندگان نخستین پارلمان کشور از زمان سقوط طالبان در سال ۲۰۰۱ تاکنون به پای صندوقهای رای خواهند رفت. انتخابات شوراهای ولایتی نیز در همین روز ۱۸ سپتامبر برگزار خواهد شد.

انتخابات ماه سپتامبر آخرین مرحله از روند انتقالی سیاسی کشور بر اساس موافقت نامه بن است که پس از سقوط رژیم طالبان به اجراء گذاشته شد.

قرار بود انتخابات پارلمانی، سال گذشته همزمان با انتخابات ریاست جمهوری برگزارشود، اما به دلیل مشکلاتی که بر سر سازماندهی آن پیش آمد و همچنین نگرانی از بابت وضع امنیتی کشور به تعویق افتاد ولی با افزایش حملات طالبان در ماههای اخیر اوضاع امنیتی درکشور بار دیگر به صورت یکی ازمشکلات عمده در آمده است.

اما خواسته مردم از پارلمان آینده کشو چیست و چه انتظاری از آن دارند؟

علی یک مغازه دار در شهر کابل، در پاسخ به این سوال گفت که او خواستار پارلمانی است که پاسخگوی خواسته

های مردم باشد، زیرا که با دو دهه جنگ در کشور حقوق بسیاری از مردم پایمال شده است.

یک مرد دیگر نیز در تایید همین نظر گفت که مردم افغانستان نه "پارلمانی فاسد" می خواهند و نه "مجاهدینی که دستشان به خون مردم آلوده است". بلکه آنها خواهان مسلمانان واقعی و مستقل به عنوان نماینده پارلمان خود هستند.

اکثر مردم در این نقطه نظر سهیمند و امیدوارند که با انتخابات ماه سپتامبر به سالها جنگ و آشوب در کشور پایان داده شود، اما واقعیت این است که افغانستان هنوز دستخوش آشوب و تلاطم است

در سال جاری برخوردهای خشونت بار در کشور رو به افزایش گذاشته است و با نزدیک شدن انتخابات، وضع امنیتی بیشترین نگرانی ها را به وجود آورده است.

نیروهای آمریکایی در افغانستان که تقریبا هر روزه شاهد حملات طالبان است با بزرگترین چالش در پیشبرد روند انتخابات روبروهستند.

این مراکز هنگامی که نیروهای آمریکایی در منطقه حضور دارند باز هستند اما در غیبت آنان به خاطر ترسی که به وجود آمده مسدود ساخته می شوند.

کنتون کرویس قوماندان نیروی گزمه امریکا به خبرنگار بی بی سی گفته است که اگر این حوزه ها بسته شوند دشمن به مقصود خود می رسد و به همین دلیل باز نگاه داشتن آنها داراي اهمیت زیادی است، حتی اگر خطر حمله از جانب طالبان را در بر داشته باشد.

به گفته آقای کرویس، باید به آنها نشان داده شود که افغانستان از قدرت کافی برای برگزاری انتخابات و دستیابی به آزادی برخوردار است.

به رغم مشکلات موجود، سازمان دهندگان انتخابات می گویند که می توان کماکان در تاریخ تعین شده این انتخابات را برگزار کرد

اما پیتر اربان رئیس هیات ناظران بین المللی هشدار می دهد که این انتخابات بی نقص نخواهد بود.

او می گوید: "این موضوع اهمیت بسزائی دارد که در مورد انتظارات خود واقع بین باشیم چرا که افغانستان تازه دوران مناقشات داخلی را پشت سر گذاشته است و دارای مشکلات زیر بنایی و بیسوادی و دیگر مسائلی از این قبیل است."

با اعلام فهرست نهایی نامزدهای انتخاباتی، افغانستان یک گام به مرحله نهایی برگزاری انتخابات نزدیکتر شده است.

در این فهرست حدود ۲۸۰۰ نامزد برای ربودن ۲۴۹ کرسی پارلمانی به رقابت خواهند پرداخت.

در مورد احتمال نامزد شدن افراد وابسته به گروههای مسلح غیرقانونی و وابسته به قوماندانان پیشین مجاهدین، نگرانیهایی وجود داشت ولی با وجود رد نامزدی بعضی از آنها نگرانی در این مورد کماکان به قوت خود باقی است.

ودیرصافی استاد علوم سیاسی پوهنتون کابل درباره دلیل این نگرانی ها به خبرنگار بی بی سی چنین گفته است: "شما نمی توانید هیچ نامزدی را در این فهرست بیابید که به یکی از گروههای متخاصم وابسته نباشد و این بدین معناست که پارلمان آینده افغانستان را ترکیبی از قوماندانان گروه ها و نمایندگانی تشکیل خواهد داد که با یکدیگر و شاید هم با قدرت اجرایی به ستیزه جویی خواهند پرداخت."

اما یونس قانونی از رهبران مجاهدین مشکل را به گونه دیگری برای خبرنگار بی بی سی تشریح می کند.

او می گوید: "مشکل واقعی این است که حامد کرزی رئیس جمهور و هوادارانش خواستار پارلمانی ضعیف و شکاف در میان نمایندگان آن هستند تا به این ترتیب بتوانند منافع پشتون ها را پیش ببرند."

اما ایا اینکونه اظهارات باعث نمی شود که بسیاری یونس قانونی را متهم کنند که او نیز منافع تاجک ها را در نظر می گیرد و تنها برای مانع ایجاد کردن بر سر راه حامد کرزی تلاش می کند.

آقای قانونی در پاسخ به خبرنگار بی بی سی گفته است که هرگز چنین نیست و او متعهد به منافع ملی و پایبند به قانون اساسی کشورش می باشد. نگرانی عمده دیگر از بابت نظام رای گیری است که حامد کرزی رئیس جمهور از آن حمایت می کند و بر اساس آن تشکیل احزاب قوی با مانع روبرو می شود.

بسیاری از آن بیم دارند که این موضوع سبب عدم کارآیی پارلمان تازه شود.

به گفته جوانا ناتان تحلیلگر ارشد سازمان موسوم به گروه بحران بین الملل، در پارلمان آینده بسیاری سعی خواهند کرد که برای حامد کرزی مشکل ایجاد کنند و در آن گروه هایی با مسائل و منافع خاص خود حضور خواهند داشت. اما پارلمان تازه افغانستان و ترکیب آن برای دنیای خارج نیز اهمیت دارد.

تاریخ اخیر نشان داده است که اگر در افغانستان ثبات وجود نداشته باشد عواقب آن از مرزهای این کشور گذشته و بر سایر نقاط نیز تاثیر خواهد گذاشت. در عین حال این امیدواری وجود دارد که مردم افغانستان مانند انتخابات ریاست جمهوری در این انتخابات نیز خواسته خود را برای تغییر در کشورشان به نمایش بگذارند. بی بی سی

متصدی: ناصر بشر

رانلونکی د ځوانانو ده

جوانان افغان و مشکلات اجتماعی آنها

با گذشت بیش از سه سال از سقوط رژیم طالبان درکشور در حال حاضر بسیاری از جوانان افغان از بی کاری رنج می برند.

برخی از این جوانان ادعا می کنند با وجود میلیون ها دالر کمک جهان به افغانستان ظرف سه سال گذشته، دولت نتوانسته است برای آنان زمینه های شغلی فراهم کند.

در عین حال بسیاری از این جوانان به این باورند که ورود هزاران کارگر خارجی از کشورهای همسایه زمینه های موجود کاری برای آنان را تا حداقل کاهش داده است.

محمد موسی در کابل می گوید: "در مجموع اگر برای جوانان زمینه های کاری و شغلی فراهم باشد، آنان به سوی آینده خوبی پیش می روند اما وضعیت جوانان ما در بی کاری با گذشت هر روز بدتر و وخیم تر می شود."

بسیاری از جوانان که در کشورهای خارجی پناهنده شده و در محیط خارج از کشور رشد کرده اند، با برگشت به کشور، در بی سرنوشتی بسر می برند.

فرید، جوانی که سه سال پیش به کشور برگشته است، می گوید او در افغانستان به دنبال هویت و سرنوشت خود سرگردان است.

فرید می گوید او پس از ورود به کشور، تصویر روشنی از زندگی خود ندارد و نمی داند که چه

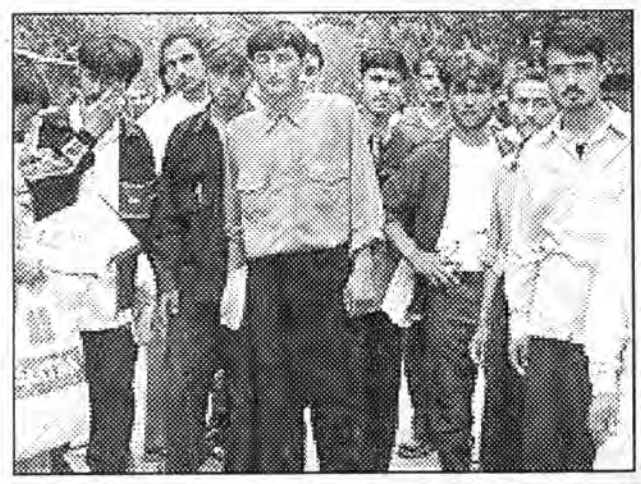

آینده ای در انتظار اوست.

در کنار این، بی کاری آفات دیگری را نیز برای جوانان به همراه داشته است که از این جمله می توان به اعتیاد شماری از آنان به مصرف مواد مخدر نام برد.

سید سردار، جوان دیگری که در جاده های کابل به دنبال کار می گردد گفت: "دو روز می شود که برای یافتن کار روزمزد از خانه بیرون می شوم و تا هشت شب می مانم، اما کاری برایم پیدا نمی شود. هر روز چرس دود می کنم تا از این

زندگی رهایی یابم."

سالهای جنگ در کشور، بسیاری از جوانان را از آموزش و پرورش سالم محروم کرد.

شمار فراوانی از این جوانان بنابر مشکلات مختلف حتی فرصت فراگیری آموزش های حرفه ای را نیز نیافتند.

در این حال برخی از کار فرمایان می گویند اگر آنها کارگران خارجی را برای کارهای ساختمانی و دیگر کارها استخدام می کنند دلیل آن بهتر بودن مهارت های فنی آنهاست.

آمنه صفیه افضلی، وزیرامور جوانان می گوید که دولت در نظر دارد زمینه برای رشد ظرفیت و توانایی های جوانان به ویژه جوانان "بی سواد و یا کم سواد" را مساعد کند.

وي مي گويد در حال حاضر تنها یک مرکز به منظور آموزش حرفوی برای جوانان در کابل فعال شده است که به قول خانم افضلی، این روند در سایر نقاط افغانستان نیز گسترش خواهد یافت.

اخیرا نخستین کنفرانس ملی جوانان با شرکت ۵۰۰ نماینده ای جوانان از ولایات مختلف افغانستان در شهر کابل برگذار شد.

در این کنفرانس که در خیمه بزرگ لویه جرگه و به کمک مالی بانک جهانی برگذار شده بود برای نخستین بار جوانان فرصت یافتند مشکلات خود را به گوش مسوولین دولت برسانند

زمونږ ځوانان باید د نو اخلاقو بیلګه وي

خپل سری او بی نظمی مخدره مواد هم اخته
که چیرې دیو کورنۍ کیدای شي. په مخدره
له کوچنۍ چاپیریال موادو باندې دځوانانو
څخه راونسیو تر داخته کیدو یو علت
ښوونځي ادارو او ټولنې هم داولادونو په وړاندې
پورې وجود و لري په دکورنیو بی پروائی ده
داسې حالاتو او شرایطو او دا بی پروایی هغه
کې دنظم اوخپل سري وخت رامنځته کیږي
زیاتوالی سره ټولنیز چې اولادونه دخپلی
نظم له منځه ځي کورنۍ دحقوقو په
اودهغې ټولنې په وړاندې بی پروا او
کلتوري خواوو هم خپل سره ش.
بدلون رامنځته کیږي خپل سره او بی پروا
او ټولنه له داسې ځوانان زمونږ کلتور او
نیمګړتیاوو سره فرهنګ ته پوره تګان
دپرمختګ له ښیګنو ورکولای شي داسې
څخه خوند نشي ځوانان نه یوازې دا چې
اخیستلای. په مخدره موادو هم
همدا اوس په اخته کیدای شي دخپلو
پرمختللو ټولنو کې خلکو او وطن په
چې کله اولادونه له ۱۸ وړاندې هم بی احساسه
کلن څخه پورته کیږي کیږي ان چې ددښمن
ځانته دخپلو ځانګړو په واک هم لویدلی شي
حقوقو غوښتونکی وی همدا اوس چې په هیواد
دخپلو کورونو دمشرانو تخریبی عناصرو سره
حقوقو ته درناوی له ځیني ځوانان سرونه
منځه ځي او هر څوک په ښوروي اونیول کیږي
خپل واک اواختیار زیاتره یې هم داسې
کیږي. ځوانان دی چې هغوی
اوس چې مورږ له داسې بی پروا پریښودل
وروسته پاتې والی څخه شوی چې دخپل پلار
دیوه پرمختللی نظام مور او مشرانو حقوق
دجوړې لپاره ګام نه پیژنی دخپل وطن
پورته کړی دی له او خلکو له حقوقو سره
همدې اوس څخه لیدل اشنایی نه لري اودښمن
چې په زیاتو کورنیو کې له داسې اشخاصو څخه
اولادونه دخپل پلار ، ښه استفاده کولای شي.

مور او نورو مشرانو په تر هر څه وړاندې
وړاندې بې پروا او په دخپلو کورنیو دنده ده
خپل سرشوی دی ډیرې چې خپل اولادونه له
کورنۍ لرو چې دخپلو کوچینوالی څخه دښه
اولادنو سره زیات اخلاقو درلودونکی کړو
پرابلمونه لري داسې اوتل یې دنصیحت
خپل سری او نافرمانی څپیړې لاندې وساتي. او
دوخت په تیردو سره په دهرې بی احترامی په
عقدو خشونت او کولو سره سزا ورکړل
دښمنیو واوړی او ان شي چې وکړای شو
چې داسې حالات په کورنۍ، خلکو ،
فزیکي نښتو اوړي چې چاپیریال او ټولنې ته
په هیواد کې دداسې ددرناوی وړ ځوانان
نښتو څخه وژنې را وروزو اوله اخلاقی
پیداشوی دی او داسې روزنې سره تعلیمی خوا
خپل سره ځوانان په هم را خپله کړي.

زمونږ ځوانان اوتنکي ځوانان په دیني پوهه کې کمزوري کیږي

په هره ټولنه کې که چیرې پرته برخې ته دانتقاد ګوته شرایطو کې ورته اړتیاده له دهیواد پالنې په احساس دنده ده چې خپل بچیان له
په ربښتینې توګه او دهیواد نیولای شو چې زمونږ په دي پرته دجوړولو په سره دبشر حقوقو ته همدې پیل څخه چې واړه
پالنې په احساس سره کورنیو او ښوونیزو کارونو کې بریالی کیدلای ددرناوی په احساس په دیني دی دیني پوهه له ځان سره
دجوړولو په فکر کې اوسي مرکزونو کې دنورو عصری نشو خو دکورسونو په علومو کې وروزل شي وجود واخلي.
نو باید دتعلیمی جوړونې مضامینو دزده کړې ترڅنګ جوړولو کې یوازې مالداره نه لري نن سبا زمونږ ځوانان او دا کار هغه وخته ښه
برخه له پامه ونه غورځول ددینی اواجتماعی پوهې خلك کولای شي چې په خپلو دهیواد پالنې په احساس سرته رسیدلی شي چې تر
شي او زمونږ په ټولنه کې لکه دلاسته راوستلو خوا کمزورې بچیانو کورسونه ووایي سره د بشر حقوقو ته ښوونځیو زیات کورنی
چې لیدل کیږي دخوانانو د ده. غریب ځوانان تر ې بې برخې ددرناوی په احساس په دینی ددغې نمګړتیا د پوره کولو
راتلونکی په باره کې دفکر په ښارونو ولایاتو ان په پاتې کیږي اوپه ښوونځیو علومو کې وروزل شي لپاره ملا وتړی چې خپل
کولو خوا کمزوری ده له یوې کیلوالو سیمو کې پخوا کې هم دبې نظمی له املە وجود نه لري نن سبا زمونږ بچیان دښوونځیو د ټولو
خوا خو په تعلیمی مرکزونو داسې دود و چې هر سهار به سمه زده کړه نشي کولای خو ځوانان که په ښوونځیو کې مضامینو له زده کړې سره
کې زمونږ کیفی او نظمی خوا انجونې او هلکان جومات هغه څه چې مورږ په دې دی او که له ښوونځیو څخه ددین خواته هم وهڅوي او
دبیلابیلو علتونو له املە ته ددینی زده کړې لپاره لیکنه کې ورته ګوته نیول بهر دځینو مجبوریتونو له دخپل تاریخ او جغرافیې
کمزورې روانه ده له بلې پروان وو داسې زده کووونکي غواړو هغه داده چې زمونږ املە پاتې دی. دینی لومړنی څخه هم باخبره اوسي اوس
خواپه زرونو ځوانان پداسې دښوونځیو په درسونو کې ځوانان له دي املە چې لازمه پوهه نه لري دا سمه لیدل کیږي چې زده
حال کې چې له بهر څخه هم هم لایق وو اوس اوس په دکورنیو له خوا پرې څه ده چې مورږ باید یو انجنیر کوونکی په ساینسي
دمهاجرو ځوانانو دراتګ هیواد کې داسې لیدل کیږي فشار نشته نه یې په جومات ولرو یو ډاکټر ولرو یا مضامینو کې زیاته هڅه
بهیر ګرندې کیږي په هیواد چې دښارونو په بیلابیلو کې له ملا څخه دینی زده دبیلابیلو ځانګو ماهرین کوي خو دنورو اجتماعی او
کې وزګار او بې کاره ګرزي. خواوو دښوونې او روزنې له کړه وکړه او نه یې په ولرو خو باید داسې ماهرین دینی پوهنو په برخه
خو هغه څه چې باید و رته معیارو خلاف د بهرنۍ ژبې بښوونځیو کې دنورو عصری او کادرونه باید په دین کمزوری شوی دی او دا هغه
ګوته وئیل شي یوازې دا انګلیسی کمپیوټرونو جوړولو کې یوازې مالداره باندې هم پوه شي. تشه ده چې ډکول یې
چې ځوانان او تنکی ځوانان اوسایینسی مضامینو دزده خلك کولای شي چې په خپلو اوس چې ګورو زمونږ ضروری او دکور نیو په هر
وزګار ګرزي یا تعلیمی کړې دیني پوهې بچیانو کورسونه ووایي خوانان په دیني پوهه کې اړخیز جدی پاملرنه سره
سطحه یې کمه ده له دي دلاسته راوستلو خوا کمزوري غریب ځوانان تري بې برخې کمزوری دی دا د کورنیو ترسره کیدای شي.

متهمین در پروژه عدالت...

این سازمان حوادثی را که در مراحل مختلف جنگ صورت گرفته، مانند کشتاردسته جمعی ،اعدام ، شکنجه روحی ، وتجاوزجنسی، تحت تمرکز قرار میدهد

قبلاً نیز سازمان دیده بان حقوق بشر مستقر در نیویارک ، گزارشی را که در آن از شماری رهبران و قو ماندانان جهادی به حیث نا قضین حقوق بشرنام برده شده بود ، به نشر رسانیده بود.

اما دولت در آن زمان گزارش دیده بان حقوق بشر را نامکمل خوانده و اظهار داشته بود که این گزارش یک مقطع خاصی را در بر گرفته است.

در گزارش تازه پروژه عدالت برای افغانستان ، علاوه از سران احزاب سرنگون شده خلق و پرچم از رهبران جهادی مانند حزب وحدت ، اتحاد اسلامی ، شورای نظار ، جنبش ملی ، گروه طالبان و نیروهای امریکایی یاد آوری شده است.

خانم پریژر گاستمن (Patricia Gossman) رئیس این پروژه در بخشی از این گزارش میگوید : «اگر مرحله گزار سیاسی افغانستان با اصول حکومت داری خوب به شمول شفافیت رهنمایی شود ،پس هیچ ضرورت نیست تا حقایق دفن شود.»

به نقل از سایت بی بی سی احمد نادر نادری سخنگوی کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان نیز برنیاز تحقیق بیشتر برای یافتن حقایق و تقویت برنامه عدالت انتقالی در افغانستان تاکید می کند.

داکتر رنگین دادفر سپنتا، مشاور رئیس جمهور کشور درزمینه سیاست خارجی میگوید : « دولت تلاش دارد با ایجاد کمیسیون های حقیقت یاب مسایل را خود بررسی کند تا آن زمان ما از هیچ کسی به عنوان ناقض حقوق بشرنام نمی بریم.»

با سقوط حکومت محمد داوود خان در ماه ثور ۱۳۵۷ و به قدرت رسیدن احزاب خلق و پرچم یک تعدادی از مردم به خصوص علمای کشور توسط حکومت مقتدر زندانی و کشته شدند.

شازیه خانم ۵۵ ساله که در حکومت تره کی ۸ عضو خانواده خود را از دست داده است چنین می گوید : « چند ماه از حکومت تره کی تیر شده بود که یک شب سربازان خانه ما را در قریه عزت خیل ولسوالی کوهستان محاصره نمودند دو برادرم ، کاکایم و یک پسرکاکایم را با خود بردند از آن شب تا حال دیگر روی آنها را ندیدیم »

وی افزود که پدرم ، یک برادر و مامایم را در دوره حفیظ الله امین بردند ، چند ماه در زندان پلچرخی بودند بعد از آن که به دیدن شان رفتیم گفتند که آنها را رها کرده ایم ولی دیگر حتی مرده های شان راندیدیم

میرویس محصل سال سوم پوهنځی فارمسی پوهنتون کابل و باشنده کارته سخی ، میگوید: «ما یک ماه به خیرخانه رفتیم وقتی دوباره به کارته سخی آمدیم نه دروازه نه کلکین و نه مال خانه ما بود همه آنرا دزدی کرده بودند.»

به گفته وی ،در جریان جنگ های سال ۱۳۷۱ الی ۱۳۷۳ این مناطق بدست حزب وحدت و حرکت بود و بالاتر از کارته سخی که ، افراد جمعیت و اتحاد مستقر بودند ،از هر طرف راکت و مرمی میآمد.

با سقوط حکومت داکتر نجیب الله در اواخر سال ۱۳۷۰ و به قدرت رسیدن احزاب جهادی، دیری نگذشت که گروپ ها و احزاب مختلف مجاهدین به جان هم افتادند که سبب شد تا عدهٔ از مردم کشته ،زخمی و مهاجر شوند و اکثریت نقاط شهر کابل به ویرانه تبدیل شد.

میرویس اضافه نمود : «ما از دولت و جامعه جهانی میخواهیم ، کسانیکه این چنین جنایات را مرتکب شده اند به محاکمه کشانیده شوند.»

به گفته او ، یکی از همسایه های آنها که معلم رؤف غزنیچی نام داشت از بام خانه خویش که در دامنه کوه کارته سخی موقعیت داشت، به پائین نگاه میکرد که از بالا افراد مسلح شورای نظار با راکت بالایش فیر نمودند ، که حتی کسی پارچه هایش را به درستی پیدانکرد.

همچنان بشیر احمد مسکونه خوشحال مینه میگوید که ، همسایه آنها که یک فامیل ۱۲ نفری بودند در سال ۱۳۷۲ در اثر اصابت راکت های حزب اسلامی به خانه شان در حالیکه در جریان نان خوردن بودند ، تمام فامیل آنها کشته شد حتی اجساد شان شناخته نمیشدند تمام آنها را در سه قبر دفن نمودند.

محمد نسیم فقیری سخنگوی جمعیت اسلامی افغانستان که تا هنوز گزارش پروژه عدالت برای افغانستان را مطالعه ننموده است، می گوید که باید در گزارشهای این سازمان ها فرق بین احزاب جهادی و کمونستان باشد چرا که آنها یک دولت مقتدر در کشور بودند و جنایات آنها همه سازمان یافته صورت میگرفت ولی گروه های مجاهدین به شکل خودسر مرتکب چنین اعمالی شده اند یعنی از مقامات بلند رتبه حزب خود و یا رهبری حزب چنین احکامی را نمی گرفتند.

وی حکومت مجاهدین را قبل از تصرف کابل توسط طالبان ضعیف خوانده افزود که در آن زمان دشمنان داخلی و خارجی افغانستان با توطئه های مختلف میخواستند که دولت مرکزی را که در چند ولایت تسلط داشت ضعیف تر سازند.

وی اضافه نموده که ،علت چیست این سازمان ها راجع به جنایاتی که قبل از سال ۱۳۵۷ درزمان نادر شاه ، ظاهر شاه و داود خان رخ داده است تحقیق نمیکنند ، هزاران شواهد در وزارت های مختلف کشور در مورد جنایات آن زمان موجود است ؟

در سال ۱۳۷۳ گروه جدیدی بنام تحریک طالبان به رهبری ملا محمد عمر در مناطق جنوبی کشور پیدا شد که توانستند در مدت کوتاهی اکثریت نقاط کشور را در تصرف خود در آورند و بالاخره در ۲ میزان ۱۳۷۵ شهر کابل را تصرف ورئیس جمهور داکتر نجیب اله را بدار آویختند تلاش مینمودند که مناطق شمال کشور را نیز شامل قلمرو خود سازند.

شیر محمد رئیس ریاست شهداء و معلولین ولایت بامیان ،به آژانس خبری پژواک گفته است که در قریه دهن سهرات ولسوالی یکاولنگ ولایت بامیان ، گروه طالبان در سال ۱۳۷۹ ، در یک روز حدود هفت صد تن را قتل عام نموده بودند.

همچنان غلام رضا باشنده قریه قزل آباد شهر مزار شریف میگوید که ، زمانیکه طالبان به آنجا حمله نمودند ، از هر خانه بچه های جوان را با خود میبردند و اگر کسی مخالفت مینمود ، جابه جا کشته میشد آنها چهار تن از همسایه های ما راکشته بودند.

وی افزود ، طالبان بار دوم که مزار را گرفتند مردم هزاره را قتل عام نمودند نه به طفل رحم کردند نه به بزرگ.

بعد از ترور احمد شاه مسعود ،حمله هوایی امریکایی از خلیج فارس و بحر هند بالای مناطقی که طالبان در آن مستقر بودند شروع شد و بعد از حدوداً دو ماه طالبان شکست خورده نیروهای امریکایی داخل کشور شدند و نیروهای جبهه متحد دو باره کابل را تصرف نمودند.

به گفته محمد زمان یکی از باشنده گان ولسوالی دهدادی ولایت بلخ ، زمانیکه نیروهای امریکایی به قلعه جنگی که در آن طالبان فراری موضع گرفته بودند ، حمله رااغاز کردند یک باره از هر طرف راکت بالای این قلعه میآمد هر کدام طالبی که از آن بیرون میشد هدف مرمی نیروهای افغانی و خارجی قرار میگرفت.

حزب وحدت اسلامی در یک اعلامیهٔ مطبوعاتی که بتاریخ ۲۲ سرطان نشر نموده چنین نوشته است: «ما از سازمان دیدبان حقوق بشر و دیگر نهادهای حقوقی توقع داریم که تحت تأثیر گرایش های سمتی،قومی وسیاسی اینگونه حلقات قرار نگیرند.»

افغانستان عملکرد های مشخص...

گفتنی است که بعد از حادثه یازدهم سپتامبر برتانیه هیچوقت نسبت به ا فراطیت و تروریزم وسیاستهای آبستن آن که همواره از سوی اسلام آباد اعمال می گردیده و اکنش لازم نشان نداده است و گویا سیاستهای برتانیه بنحوی کج دار و مریز بوده وتنها علایق برتانیه در جهت مبارزه با مواد مخدر بوده است.

با امضای اعلامیه مشترک بین افغانستان و برتانیه جای این امید باقی می ماند که علایق وچشمداشتهای برتانیه نسبت به وضعیت سیاسی و امنیتی افغانستان گسترش بیشتر بیابد و نسبت به گذشته به تروریزم صادراتی پاکستان که در تنش ساختار های تارو پود آن بیش از هر کشور دیگری اشنا بوده عطف توجه نماید و با همان تاکتیکهای لازم و معین جلو این سیل ویرانگری را بگیرد که مسیرش مراکز غربی از جمله امریکا یی و اروپایی است.

نگرانی از وضعیت...

وی اضافه نمود که دراین ورکشاپ، کوشش شده است که افراد شرکت کننده ازمعیارها وموازین حقوق بشر آگاه شوند و آنرا درعملکردهای خود ، در نظرگیرند. سمونوال محمد حسن منوری استاد مرکزتربیوی پولیس ملی زون بامیان ، گفت حقوق بشر را کسانی نقض میکنند که صاحب زور و قدرت و صلاحیت اند.وی افزود: «همین ارگانهای امنیتی ونظامی اند که بیشتر دچار نقض حقوق بشرمی شوند ، مردم عادی نخواهد توانست حقوق بشر را نقض نمایند؛ چرا که آنها توان وقدرت نقض حقوق بشر را ندارند.»جلال الدین قادری باشنده ولایت بامیان ، با انتقاد از شیوه برخورد پولیس با مردم ادعا کرد ، که تقریباً شش ماه قبل یک زن که به مقام ولایت بامیان عارض شده بود ، توسط پولیس در محضر عام لت و کوب شد.

وی افزود ، که بعضی قوماندانهای محلی و افراد بلند رتبه دولتی، ناقضین اصلی حقوق بشر بوده و دولت مکلف است که جلو موارد نقض و تخطی حقوق بشر را جداً بگیرد.

ائتلافی دُواکونو په زابل...

ددې دُواکونو په وینا ،پېښه له هغه وروسته رامنځ ته شوه کله چې په نوموړې سیمه کې مخالفو جنګیالیو ائتلاف اوافغان فوځ په ګډه ګزمه برید وکړ دخبرپانې له مخې برید لومړی دموټرسایکل سپرولەلوري دسپکو وسلواو راکټونو په واسطه ترسره شو چې له املە يې ائتلاف اوافغان فوځ دواړوته زیان ندی آوښتی.

دائتلاف دځواکونو په وینا ،له بریدوروسته دبریدکوونکودوه تنه په تېښته بریالي شوي چې پلټنه يې روانه ده

د پنجوایی د محکمی ...

د شنبی په ورځ سهار مهال د کندهار ښار په ځلورمه ناحیه کې په داسی حال کې چې له کور څخه د مسجد په لور روان و ووژل شو . دا عمل د دولت مخالفو طالبانو یا القاعده سرته رسولی دی. د یو بل خبر له مخی د شنبی په شپه د کندهار د خاکریز دولسوالی اداری مدیر محمد شفیع د هغه ماین د چاودنی له املە ووژل شو چې دده د کور مخ ته ښخ کړی شوی و.

همدارنګه د جمعی په شپه د کندهار هرات پر لویه لار د کندهار د حوض مدد په سیمه کې د لویو لارو د ساتونکو پر موټر برید وشو چې په ترڅ کې يې د لویو لارو یو پولیس وژل شوی دی د کندهار امنیتی چارواکی د نومورو دری واړو برېدونو پرې پر طالبانو اچوی او وایی دوی پېښو د عاملینو د نیولو لپاره يې هڅې روانې دی خو تر دی مهاله يې کوم څوک ندی نیولی.

یک افغان درمیان قربانیان...

ایندیپندنت به نقل از مدیر کالج وست تیمز، جایی که عتیق شریفی درس می خواند نوشته است که آقای شریفی واقعا شاگرد ممتازی بود و آینده درخشانی در پیش داشت.به نوشته این روزنامه بریتانیایی، هفت هزار شاگرد و کلیه کارمندان کالج از شنیدن خبر مرگ عتیق شریفی شدیداً اندوهگین شده اند. اندیپندنت به نقل از رییس جمهور حامد کرزی که روز چهارشنبه به یادبود قربانیان انفجار لندن از جمله عتیق شریفی، یک حلقه گل در ایستگاه کینگز کراس نثار کرد، نوشته است که مردم افغانستان خود را با درد خانواده های قربانیان شریک می دانند و عاملان انفجار ها دشمنان همه جهان هستند یکی از مقامات سفارت افغانستان در لندن به ایندیپندنت گفته است که جسد آقای شریفی برای تشییع جنازه به افغانستان منتقل خواهد شد.

بیل کلنتن خواستار تعقیب...

وی در مصاحبه ای با بی بی سی گفت ساده انگارانه است اگر تصور کنیم که دستگیری رهبر القاعده به معنی پایان کلیه حملات تروریستی خواهد بود.

اما وی گفت اعتقاد دارد بازداشت بن لادن تاثیری عمده خواهد داشت.رئیس جمهور سابق آمریکا گفت بسیاری از هسته های القاعده در سراسر جهان متلاشی شده اند.

وی پیشتر در نایروبی گفته بود که جنگ در عراق باعث ناراحتی بسیاری از مسلمانان سراسر جهان شده است اما این موضوع حملات تروریستی علیه متحدان آمریکا ، مانند بریتانیا ، را توجیه نمی کند.

آقای کلنتن در نایروبی که بخشی از سفر او به آفریقا برای پیشبرد ابتکار عمل های مقابله با اچ آی وی/ایدز در این قاره است سخن می گفت.

وی گفت حملات اخیر در لندن نشان می دهد القاعده هنوز در حال جهش و تطبیق است اما همچنین موفقیت های زیادی علیه این گروه به دست آمده است.

سومین مرحله ملکی سازی...

به گفته وی ،اطفالی کمتر ازسن ۱۸ که از برنامه ملکی سازی وادغام مجدد مستفید میشوند ،شامل واحد های نظامی دارای ساختارقوماندانی رسمی هستند.

به گفته وی این برنامه بستگی زیاد به کمک مردم محل در کار شناسایی نوجوانان مستحق دارد.

برنامه ادغام دوباره بیشتر روی تعلیم وتربیه و امکانات تربیه حرفوی متمرکز است.

همچنان وی افزود که هر طفل شامل این برنامه باید یک تعهد نامه رفتار خوب را امضاء نماید ،که دراین تعهدنامه آنها برای فراموش کردن روحیه جنگی، وسهم گرفتن دربازسازی کشور تعهد مینمایند.

به گفته کاروادین این برنامه به موفقیتهای نایل شده است که طی ان بیشتر از ۳۳۰۰ طفل سرباز که عمر شان میان ۱۴ تا ۱۸ سال بوده است برنامه های تربیوی به شمول تربیه مواشی ، میخانیک موتر، خیاطی ، معماری و نجاری را سپری نمودند.

به گفته اوبرنامه مذکوراشتراک کنندگان کورسها را قادرمیسازد تا بعد از سپری نمودن کورس های یک ساله امکانات واقعی عایداتی داشته باشند.

کاروادین گفت که مرحله ملکی سازی چهار ولایت را تحت پوشش میگیرد ودرماه اسد این برنامه به شمال و شمال غرب افغانستان (ولایات سرپل ،جوزجان، سمنگان وفاریاب) انتقال مییابد.

وی افزود که برنامه ملکی سازی اطفال ،از شروع ماه سپتمبر درولایات جنوب وجنوب شرقی (هلمند ،کندهار، نیمروز ،ارزگان ،زابل ،پکتیکاوخوست) آغاز وتا ختم آن ماه به پایان میرسد

تمویل کننده این برنامه کشورهای ایالات متحده آمریکا ،جاپان ،جرمنی و سازمان یونسف میباشد

اراده
زیرنظرهیات تحریرانتشار میابد
موسس وصاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول : ظهور افغان
معاون : سهراب دیدار
روزنامه آزاد وملی نشریه مرکزنشراتی افغان
اندیشه وعقاید مطرح شده ازسوی نویسنده گان به خودشان مربوط است
کمپوز و دیزاین: صدیق الله "صادق" و احمد شاه "وحدت"
چاپ:مطبعه مرکزنشراتی افغان
قیمت یک شماره ۳ افغانی

ERADA Daily
اراده در ویرایش و پیرایش مطالب دست باز دارد
آدرس: پروان مینه (ایستگاه سینمای بهارستان سرک مسجد حاجی میر احمد خانه نمبر۹۵)
تلیفون موبایل: ۰۷۰۲۲۴۷۸۷
تیلفون موبایل معاون: ۰۷۰۲۲۲۷۲۶
Daily Independent Publication, Publisher: Afghan Media Resource Center
Founder: Haji Sayed Daud, Chief Editor: Zuhoor Afghan(Mobil phone :070224787)
Deputy: Suhrab Didar (Mobil Phone: 070222726)
eradadaily@hotmail.com